

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

ГАЗЕТА УЗНАГОРДЖАНА
ГАНАРОВАЯ ГРАМАТА І
ВЯРХОУНАГА САВЕТА БССР

1982

16

СНЕЖНЯ
ЧАЦВЕР
№ 37 (1375)

Выходзіць раз
у тыдзень

Выдаецца з 1922 года.

ВЕСТКІ З ПАДРЫХТОЎЧАГА АДДЗЯЛЕННЯ

ПАЧАЛІСЯ заняткі на падрыхтоўчым аддзяленні. Сёлета да паступлення на факультэты выхтуюцца 168 слухачоў — будучыя філолагі, гісторыкі, юрысты, журналісты... Выкладчыкі ўсіх факультэтаў вядуць дысцыпліны, на якіх у ліпені слухачы здадуць экзамены на права

зучыцца ў БДУ імя У. І. Леніна.
НА ЗДЫМКУ: заняткі на рускай мове ў групе вядзе выкладчыца кафедры рускай мовы філалагічнага факультэта Жанна Эдуардаўна Бычкоўская.

Фота В. Шачака.

ПЕРШАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

навуковага гуртка публіцыстыкі адбылося на факультэце журналістыкі. Змястоўную дыскусію выклікала выступленне загадчыка аддзела навукі часопіса «Камуніст Беларусі» У. А. Хачыноўскага.

Н. БАБКО,
студэнтка факультэта журналістыкі.

КАМСАМОЛЬЦЫ

першай групы трэцяга курса кафедры фізічнай оптыкі фізічнага факультэта наведлі школьны музей баявой славы імя Героя Савецкага Саюза Шабана. Групу ўзначаліў камсорг і ініцыятар урока мужнасці Уладзімір Юрэвіч.

Была праведзена сустрэча з камсамольскім актывам клуба «Мужнасць», арганізаваны прагляд і абмеркаванне матэрыялаў і экспазіцыі школьных музеяў. Студэнты падарылі музею прыгожа аформлены стэнд «Мінск — горад-герой з даравальным надпісам».

С. МЕЛЬНІК,
намеснік сакратара партыйнай арганізацыі школы № 3 г. Мінска.

ПІЧЭТАЎСКІЯ ЧЫТАННІ

прайшлі на гістарычным факультэце і прысвячаліся 60-годдзю ўтварэння СССР. Працавалі тры секцыі: гісторыі СССР эпохі сацыялізму, гісторыі СССР дасавецкага перыяду і агульнай гісторыі БССР на міжнароднай арэне.

І. ВАЛАСЕВІЧ,
супрацоўніца бібліятэкі.

НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ

канферэнцыя прайшла на факультэце журналістыкі і прысвечалася 60-годдзю ўтварэння СССР. З цікавымі і змястоўнымі дакладамі выступілі студэнты чацвёртага курса С. Гук, С. Дубавец, А. Новікава, А. Мозалева, А. Баран.

Выразнасцю, эмацыянальнасцю, самастойнасцю ў даследаванні праблемы вызначалася выступленне студэнткі 3-га курса Л. Сакаловай на тэму «Дарогамі Коласа па Палессі».

А. МАКСІМАВА,
студэнтка факультэта журналістыкі.

З НАШАЙ ПОШТЫ

МАРШ МІРУ

адкрыў намеснік сакратара камітэта камсамола МДПІ Н. Ждановіч. Сваімі ўспамінамі аб ратным подзвігу савецкіх людзей ў гады Вялікай Айчыннай вайны падзяліўся са студэнтамі У. А. Наржынскі. Закончылася сустрэча канцэртамі вальна-інструментальнай групы палітычнай песні «Плакаты» факультэта журналістыкі МДУ.

Тры гадзіны дня. Над Хатынскім мемарыялам гучаць словы паэта: «Вспомним их поименно, горем вспомним своим. Это нужно не мертвым, это надо живым». Апалены полымем вайны куточак беларускай зямлі стаў месцам правядзення масавага мітыngu, у якім, разам з прадстаўнікамі дзесяткаў прадпрыемстваў, навуковых і іншых устаноў Мінска прынялі ўдзел камсамольцы Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна. Да Вечнага агню ўскладаюцца жывыя кветкі. Мінутаў маўчання ўшанавалі прысутныя памяць ахвяр фашызму, памяць мільёнаў савецкіх людзей, якія аддалі сваё жыццё за светлае

будучае маладога пакалення нашай планеты.

Да савецкай моладзі, да моладзі ўсіх краін з заклікам барацьбы мір звярнуўся ветэран вайны, генерал артылерыі ў адстаўцы В. Т. Гадуноў. Рэдактар журналу «Маладосць» Анатоль Грачанікаў, шліфоўшчык Мінскага трактарнага завода Анатоль Чарапавец выказалі пратэст супраць спроб імперыялістычных колаў спіхнуць людзей у полымя тэрмаядзернай катастрофы, заклікалі моладзь згуртаваць свае намаганні ў барацьбе за справу міру.

Ад імя камсамоўцаў БДУ імя У. І. Леніна перад удзельнікамі мітыngu выступіла студэнтка механіка-матэматычнага факультэта Галіна Краўчанка.

Удзельнікі мітыngu прынялі рэзалюцыю ў адрас штаб-квартиры ААН.

Агітпоезд ЦК ВЛКСМ завершыць сваю работу 17 снежня ў Брэсце.

Ю. БАРАТНІЦКІ,
кіраўнік прэс-цэнтра камітэта камсамола.

Памяць аб вучоным

АДКРЫТА мемарыяльная дошка на доме, дзе жыў вядомы савецкі матэматык акадэмік АН БССР Ф. Д. Гахаў.

З 1961 года Ф. Д. Гахаў працаваў у Беларускай дзяржаўнай універсітэце імя У. І. Леніна. За сваю пяцідзясяцігадовую навуковую і педагогічную дзейнасць Ф. Д. Гахаў падрыхтаваў 11 дактароў і каля 50 кандыдатаў навук. Ён апублікаваны шэраг фундаментальных прац па тэорыі аналітычных функцый і інтэгральных ураўненняў. Ф. Д. Гахава вызначалі выключная працавітасць, прынцыповасць, патрабавальнасць да сябе і да іншых. Шырокая навуковая эрудыцыя, партыйнасць, чалавечая доброта і ўвага да людзей заваявалі яму заслужаны аўтарытэт таленавітага вучонага, вопытнага педагога і выхавальца моладзі.

А. МАРЫЧАЎ,
дацэнт кафедры тэорыі функцый.

Дар кафедры

НА КАФЕДРЫ вышэйшай матэматыкі ФФМ на працягу ўжо 10 гадоў вядзецца работа, якую ўзначальвае прафесар Ю. С. Багданаў, па складанню рэфератаў для часопісаў «РЖ Матэматыка», «РЖ Механіка» і «Мэсіматыкэл рэвюэ». Гэтыя выданні апераўна друкуюць рэфераты практычна ўсіх навуковых артыкулаў і кніг па матэматыцы і механіцы, і таму яны заўсёды выкарыстоўваюцца ў рабоце большасцю спецыялістаў.

На жаль, бібліятэка ўніверсітэта ў апошні час не мела магчымасці выпісваць часопіс «Мэсіматыкэл рэвюэ». Таму мы высока цэнім тое, што па ініцыятыве Ю. С. Багданава кафедра вышэйшай матэматыкі перадала бібліятэцы БДУ 30 тамоў гэтага часопіса.

І. АРХОЎСКАЯ,
дырэктар бібліятэкі.

ТВАЯ АКТЫЎНАЯ ЖЫЦЦЁВАЯ ПАЗІЦЫЯ

Шукаць неспакою

ПРАБЛЕМА АКТЫЎНАЙ ЖЫЦЦЁВАЙ ПАЗІЦЫІ. Чаму ўзнікла яна? Скептыкі, усміхаючыся, гавораць: «Гэта ад таго, што ў сучаснай моладзі не хапае цяжкасцей, само жыццё прывучае іх да інфантальнасці». І хаця цалкам з гэтым згадзіцца нельга, доля праўды тут ёсць. У студэнцкіх размовах можна пачуць, што грамадскае жыццё не патрабуе цяпер таго гарэння, той барацьбы, якія былі ўласцівы камсамольцам старэйшых пакаленняў. Сёння, маўляў, трэба змагацца толькі з паперкамі, гэтым своеасаблівым сімвалам фармалізму. Паперы, кажучы, засланілі ад грамадскіх работнікаў усё жывое жыццё. Гэтую ж думку выказваюць і некаторыя з тых, хто паспрабаваў «цягнуць лямку» грамадскай работы.

Гавораць, што цяжка сумяшчаць грамадскую работу з вучобай — нешта абавязкова будзе атрымлівацца горш. Але шматлікі вопыт тых, каму такое сумяшчэнне ўдаецца, сведчыць: калі адкінуць лянтую і абцягавасць, можна паспець усё. А фармулёўка «няздатны да грамадскай работы» патрэбна для таго, каб за яе схаваліся, пазбегнуць даручэнняў, апраўдаць свае ўласныя пралікі.

Хто і як трапляе ў «грамадскія дзеянні»? Як звычайна выбіраюць іх на справазданых сходах? Ёсць тут адзін адмоўны момант: сход збіраецца пасля заняткаў, усе спяшаюцца, у выніку — абы хутчэй. І выбіраюць не заўсёды тых, хто варты даверу. Трапляюць у «лідэры» і тыя, хто не збіраўся і не збіраецца выконваць як трэба даручаную справу. Яны не адмаўляюцца, бо ведаюць: існуе грамадска-палітычная атэстацыя, там іх «пасада» залічыцца...

Тым жа, хто робіць справу як трэба, часта даводзіцца літаральна біцца аб сцяну нашай агульнай абцягавасці.

З аднаго боку, мы не хочам фармалізму, з другога — паляемся тых цяжкасцей, якія нясе з сабой даручэнне. Ні для каго не сакрэт, якое насычанае і згадзімся, складанае жыццё ў тых, хто сур'ёзна ставіцца да грамадскай работы. Іх дзейнасць стане менш складанай і больш паспяховай, калі не будзе цягнуць назад мёртвы груз «пасіўнага актыўу»...

І. АРЛОЎ,
інструктар сектара сацыялістычнага саборніцтва камітэта камсамола факультэта журналістыкі.

Спаборнічаюць арыенціроўшчыкі

У СЕМЫ РАЗ аматары спартыўнага арыентавання сустрэліся на лясных дыстан-

цыях адкрытага першынства спортклуба БДУ.

Спартыўнае арыентаванне — гэта праверка ўмення ў незнаёмых абставінах хутка прымаць адзіна правільнае рашэнне. У гэтым відзе спорту ад спартсмена патрабуюцца вялікая вытрывка і мета-накіраванасць.

Спаборніцтвы праходзілі два дні. У іх прымалі ўдзел студэнты БДУ, БДІНГ, МРТІ, спартсмены Мінскага завода аўтаматычных ліній, завода вылічальнай тэхнікі, арыенціроўшчыкі са Львова. Удзельнікі выступалі ў дзвюх групах: у групе «А» — спартсмены II, I разрадаў, кандыдаты ў майстры і майстры спорту; у групе «Б» — спартсмены III разрады, юніёры і навічкі.

У першы дзень сярод мужчын групы «А» (даўжыня

дыстанцыі 7,7 км, 9 КП) выйграў студэнт інстытута народнай гаспадаркі Андрэй Каралевіч, другое месца заняў Аляксандр Буднік (СК «Вымпел»), трэцяе — Анатоль Крывенькі (МРТІ). На другі дзень (10 км, 10 КП) ва ўпартай барацьбе перамог майстар спорту з інстытута народнай гаспадаркі Віктар Чахлоў, які на некалькі мінут абагнаў Каралевіча і выйшаў на першае месца па

выніках двух дзён. А. Каралевіч заняў другое месца, на трэцім — А. Буднік.

Сярод жанчын групы «А» па суме вынікаў двух дзён перамогі дабілася студэнтка другога курса біялагічнага факультэта Тамара Волкава, усяго сем мінут ёй прайграла Вольга Карагодзіна, на трэцім месцы Святлана Паборава (завод аўтаматычных ліній). Сярод мужчын групы «Б» лепшых вынікаў

дабіўся Уладзіслаў Кузьмін, а ў жанчын перамагла першакурсніца факультэта прыкладной матэматыкі Алена Русак.

Прызёры спаборніцтваў узнагароджаны граматамі і памятнымі прызамі, пераможцы — граматамі, памятнымі прызамі і медалямі.

І. ЗНАК,
студэнт геаграфічнага
факультэта, суддзя
спаборніцтваў.
Фота аўтара.

ТАК, ва ўніверсітэце вялікае свята — пачаліся спартыўныя спаборніцтвы, якія уваходзяць у залік XXXI спартакіяды. І гэтае свята працягнецца да канца навучальнага года — да апошняга старту.

Зайдзіце ў спартыўную залу ўніверсітэта. Яна ніколі не пустуе, цяпер — тым больш. Яе запаўняюць баскетбалісты і валеібалісты, якія аспрэчваюць чэмпіёнскія тытулы ўніверсітэта. Хутка згуляюць свае першыя партыі шашысты. Пройдзе яшчэ тыдзень — і ў барацьбу ўступяць лёгкаатлеты. Спартыўнае жыццё ажыло, закіпела.

У трыццаць першы раз праводзіцца спартакіяда. У гэтым годзе яна своеасабліва: прысвечана 60-годдзю ўтварэння СССР.

Спартакіяда ставіць сваёй мэтай, перш за ўсё, падрыхтоўку ва ўніверсітэце здаровых, дужых, усебакова развітых спецыялістаў, гатовых да творчай працы і абароны краіны. Яна садзейнічае ўцягненню студэнтаў у рэгулярныя заняткі спортам, павышэнню ўзроўню іх спартыўнага майстэрства, падрыхтоўцы зборных каманд універсітэта да XXXI рэспубліканскай спартакіяды студэнтаў і асобных спартсменаў да VIII летняй спартакіяды БССР і VIII летняй Спартакіяды народаў СССР.

Удзельнікам спартакіяды можа быць кожны, хто займаецца спортам. Масавасць і майстэрства — вось галоў-

ны дэвіз гэтых спаборніцтваў.

Побач з тытулаванымі спартсменамі стартуюць студэнты, чые імёны невядомы для шырокага кола аматараў спорту. Многія з іх першы раз выйшлі на такія буйныя спаборніцтвы.

эфіцыента, які, у сваю чаргу, устанавіваецца па колькасці студэнтаў на факультэтах. Самыя высокія каэфіцыенты ў ФПМ і мехмата — 18, а самы меншы ў журфака — 8. Гэта значыць, што ў ФПМ і мехмата ў залік ідуць лепшыя рэ-

Лятуя (вольная барацьба), В. А. Рудзянкоў (класічная барацьба), В. М. Рэйзін (спартыўная гімнастыка), В. В. Сеўба (мастацкая гімнастыка), В. А. Жаўнерка (лёгкаа атлетыка), В. В. Зарэцкая (крос), М. Ф. Кузьмянкоў (плаванне),

гаворыцца, што к гэтай часу арыенціроўшчыкі павінны прайсці спаборніцтвы па футболе, кубку першых курсаў па бегу, шахматах, па ўсіх відах барацьбы, фехтаванню, валеіболу, баскетболу. Але пакуль толькі ра-

Напрыклад, у лёгкай атлетыцы, дзе зніклі такія віды, як кіданне кап'я і дыска.

Самае балючае пытанне — удзел у спартакіядзе супрацоўнікаў. У мінулыя гады іх колькасць у саставах каманд была абмежавана. Цяпер жа такога няма. Правільна, супрацоўнікі павінны прымаць удзел у спартакіядзе разам са студэнтамі. Чым яны горшыя! Многія з іх уваходзяць у саставы зборных каманд універсітэта. Але сярод супрацоўнікаў праходзіць спартакіяда здароўя, там яны могуць паказаць сваё майстэрства.

Для студэнтаў з'яўляецца гонарам выступаць на ўніверсітэцкіх спаборніцтвах. Спартакіяда — перш за ўсё старты студэнтаў. Неабмежаваная колькасць удзельнікаў з ліку супрацоўнікаў адыгрывае адмоўную ролю. Колькі было раней з-за гэтага спрэчак, асабліва ў ходзе турніраў па шашках і шахматах. А будзе значна болей.

У мінулым годзе за некаторыя факультэты выступалі «падстаўныя» спартсмены. Каманда юрыдычнага факультэта па летняму мнагабор'ю ГПА з-за гэтага была дыскваліфікавана. Але ў многіх выпадках судзі глядзелі на «падстаўнікі» скрозь пальцы. Гэта недаравальна.

...Спартакіяда фінішуе толькі ў чэрвені. Тады мы даведаемся, хто стаў яе пераможцам і прызёрам, а цяпер — уперад, спартсмены!

У. АБРАМОВІЧ,
наш. кар.

АД МАСАВАСЦІ — ДА МАЙСТЭРСТВА

СА СВЯТОЧНЫМ НАСТРОЕМ

Радасць удзелу, прыемныя ўражанні застаюцца на ўсё жыццё. І хіба можна не ганарыцца тым, што ты перамог перш за ўсё сябе, калі ўступіў у барацьбу.

У гэтым навучальным годзе тысячы студэнтаў, аспірантаў і супрацоўнікаў выйдуч на бегавыя дарожкі стадыёнаў, лыжныя трасы, футбольныя палі, валеібольныя і баскетбольныя пляцоўкі. Дваццаць шэсць відаў спорту ўключае ў сябе спартакіяда. Самымі масавымі з'яўляюцца спаборніцтвы па кросу, лыжах, футболу, лёгкай атлетыцы. А рэкорд належыць кубку першых курсаў па бегу на прыз газеты «Беларускі ўніверсітэт», дзе за перамогу спрачаліся тысяча трыста студэнтаў.

Кожны факультэт можа выстаўляць каманды па ўсіх відах, але ў залік ідуць толькі лепшыя рэзультаты. Іх колькасць залежыць ад велічыні заліковага ка-

эфіцыента, які, у сваю чаргу, устанавіваецца па колькасці студэнтаў на факультэтах. Самыя высокія каэфіцыенты ў ФПМ і мехмата — 18, а самы меншы ў журфака — 8. Гэта значыць, што ў ФПМ і мехмата ў залік ідуць лепшыя рэ-

зультаты па васемнаццаці відах спорту, а ў журфака — па васьмі. Затым дабаўляюцца прэміяльныя ачки, і агульны рэзультат дзеліцца на велічыню каэфіцыента.

Як правіла, спаборніцтвы спартакіяды праходзяць на высокім арганізацыйным узроўні. Судзейскую калегію ўзначальвае загадчык кафедры фізыхавання і спорту С. У. Макаравіч, намеснік галоўнага судзі — старшыня спортклуба А. С. Балдзін. На працягу многіх гадоў старэйшы спартыўны работнік універсітэта, суддзя рэспубліканскай катэгорыі М. А. Шэйнеман з'яўляецца сакратаром судзейскай калегіі. Спаборніцтвы будуць праводзіць судзі ўсесаюзнай катэгорыі В. Я. Шхіньян (баскетбол), В. Ф. Кавалёў (цяжкая атлетыка), В. В. Абрамчанкаў (настольны тэніс), судзі рэспубліканскай катэгорыі В. М.

В. Д. Ліштван (футбол).

Разам са спартакіядай пачаўся XXXI агляд-конкурс сярод факультэтаў па фізкультурнай і спартыўна-масавай рабоце. У яго залік уваходзяць падрыхтоўка спартсменаў-разраднікаў, ахоп студэнтаў заняткамі ў спартыўных секцыях, правядзенне факультэцкіх спаборніцтваў і турыстычных паходаў, арганізацыйная работа сярод членаў ДСТ «Буравеснік», агітацыя і прапаганда фізкультуры і спорту на факультэтах, работа па комплексе ГПА.

Шчыра кажучы, студэнты зачаліся спартакіяды. Дзіўна, паўтара года не было ўніверсітэцкіх спаборніцтваў. Гэта тлумачыцца тым, што лепшыя спартсмены ўніверсітэта ўдзельнічалі ў розных стартах. Але можна было б знайсці выхад і правесці некалькі чэмпіянатаў універсітэта. У праграме спартакіяды

зыграны кубак першых курсаў па бегу, выступаюць баскетбалісты, валеібалісты. Перанясенне тэрмінаў спаборніцтваў перш за ўсё адбіваецца на спартсменах і, зразумела, спартыўных бюро факультэтаў. Калі адначасова праводзяцца старты па некалькіх відах спорту, то яны адбіраюць многа часу ў студэнтаў, што перашкаджае іх вучобе. Не сакрэт, што некаторыя выступаюць у некалькіх спаборніцтвах, і сумяшчаць іх тады немагчыма. Спартыўным бюро факультэтаў цяжка камплектаваць каманды. Узнікае непатрэбная нервознасць. «Беларускі ўніверсітэт» пісаў аб гэтым у красавіку. Хочацца верыць, што такога напружання не будзе цяпер.

У параўнанні з мінулым годам некалькі змянілася праграма спаборніцтваў, але калі адны змены сапраўды неабходны, то другія выклікаюць здзіўленне.

**БЕЛАРУСКІ
УНІВЕРСІТЭТ**

Ордэна Працоўнага Чырвонага
Сцяга друкарня выдавецтва ЦК
КПБ.

16 снежня 1982 г.
Зак. 2199 АТ 21639

220080, МІНСК-80, УНІВЕРСІ-
ТЭЦКІ ГАРАДОК, ГЕАГРАФІЧ-
НЫ КОРПУС, п. 3.
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

Рэдактар
В. П. ВАРАБ'ЁУ